37

uyw sy,Jach

Numbers 13:1-15:41

13

:הוהי אַל־מֹשֶׂה לָּאמֹר: spoke to Moses, saying, 2 אַישׁ אַחַר אִישׁ אַחַד לְמַטָה אֲבֹתִיוֹ תְשׁלָחוּ כַּל נְשִׂיא בָהֶם: "Send agents*agents Lit. "participants whose אַנשים ויָתַרוּ אֶת־אָרֶץ כִנֹען אֲשֶר־אֲנָי נֹתַן לִבְנָי יִשְׁרָאַל involvement defines the (proposed) situation"; trad. "men." See the Dictionary under 'ish; Agent. to scout the land of Canaan, which I am giving to the Israelite people; send one participant from each of their ancestral tribes, each one a chieftain among them." יהוהי אַנְשִים רָאשַי בְנָי־יִשְׂרָאָל הְמָה: פאָרן על־פִי יְהוֹה כָּלָם אָנָשִים רִאשׁי בְנַי־יִשְׂרָאָל הְמָה: So Moses, by הוהי from the wilderness of Paran, all of them being וישלח אתם משה ממדבר men of consequence,*all of them being men of consequence Heb. kullam 'anashim; NJPS "all the men being [leaders, etc.]"; trad. "all of them men." See the Dictionary under 'ish. leaders of the Israelites. בּרְזַכְּוּר: מַמְה רְאוּבֹן שַׁמִּוּע בֶּרְזַכְּוּר: 4 And these were their names: From the tribe of Reuben, Shammua son of Zaccur. 5 From the tribe of Simeon, Shaphat son of Hori. :בְּרֵיפְנָה: הַלְב בַּרְיפְנָה: 6 From the tribe of Judah, Caleb son of Jephunneh. :קיוֹסֶף אָמָשָה יְשַׂשׁלֶר יִגְאָל בֶּרְיוֹסֶף 7 From the tribe of Issachar, Igal son of Joseph. 8 לִמְטָה אֵפָּרִיִם הוֹשֵׁעְ בַּן־נִוּן: From the tribe of Ephraim, Hosea*Hosea Or "Hoshea." son of Nun. :למטה בנימן פלטי בן־רפוא: 9 From the tribe of Benjamin, Palti son of Rafu. ברסודי: למטה זבולן גדיאל ברסודי: 10 From the tribe of Zebulun, Gaddiel son of Sodi. יוסף למטה מנשה גדי בורסוסי: 11 From the tribe of Joseph, namely, the tribe of Manasseh, Gaddi son of Susi. 12 From the tribe of Dan, Ammiel son of Gemalli. 13 From the tribe of Asher, Sethur son of Michael. 14 From the tribe of Naphtali, Nahbi son of Vophsi. ברמכי: למטה גד גאואל ברמכי: 15 From the tribe of Gad, Geuel son of Machi. עב בְּרְנוֹן יָהוֹשְׁעֵב בְּרְנוֹן יָהוֹשְׁעֵב (זְיָהָרָא מֹשָה לְהוֹים Those were the names of the participants whom Moses sent to scout the land; but Moses changed אָלֶה שִׁמְוֹת הָאַנָשִׂים אֲשֶׁר־שַׁלָּח the name of Hosea*Hosea Or "Hoshea," son of Nun to Joshua. :ז אָת־אָרֶץ בּנֶעָן וַיַּאמֶר אֲלַהֶּם עֻלִּוּ זָה בּנֶּנֶב וַעֲלִיתָם אָת־הָהְר וַיִּשִלָּח אתם משה לתור Canaan, he said to them, "Go up there into the Negeb and on into the hill country, בב: אַמיר הָמָע לּיִה הַחַזָּק הוּא הַרָּלֵּה הַמְעָט הוּא אַם־רָב: 18 and see what kind of country it is. Are the people who dwell in it strong or weak, few or many?

וראיתם את־הארץ מה־הוא

- Are the towns they live in open or fortified? בלבלבלים: 19 Is the conntry in which they 't'ell good or bad?" ו הוא הקבלבלה הבלקה הבלקה הבלקה בלבלבלים:
- first ripe grapes. land."—Now it happened to be the season of the take pains to bring back some of the fruit of the ו is it wooded or not? And סיין אָנֶץ וֹלְיָלִים יֶלֶי בֹפִירֶי צֶּוֹלָים בֹּלְחְוַיְאַלֶם בִּלְּקְרִים בִּפְרָי הַאֶּגֶץ וֹלִיְנִיִּם יֶלֶי בֹפִּרֶי צֶּנְיִים:
- entrance to Hamath." Lebo-hamath.*Lebo-hamath Others "the wilderness of Zin to Rehob, at
- founded seven years before Zoan of Egypt.— Talmai, the Anakites.—Now Hebron was Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and
- by two of them—and some pomegranates and grapes—it had to be borne on a carrying frame cut down a branch with a single cluster of
- Israelites cut down there. I.e., "cluster." because of the cluster that the
- scouting the land. ארבעים ארבעים און אר און אר איין עיקין מקץ ארבעים אר אר איים איז ארבעים וישבו פאר איזים ארבעים אר אר איים איז ארבעים ארבעים ארבעים איזים איזיים איזים איזיים איזים איזים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים
- to them and to the whole community, as they showed them the fruit of the land. wilderness of Paran, and they made their report whole Israelite community at Kadesh in the אָר־פָּלִי יָאָהַ אָתרפָל יַאָרָ אַתרפָל יַאָרָ אַתרפָל האָרָייַל אָה אָתרפָל האָרָייַל אָרָם אָמרפָל יַאָרָ אָרַ אַרָר אָלָייַל אָרָם אָמרפֿל יַאָרָ אָרָ בּרָל אָרָם אָמרפֿל יַאָרָ אָתרפָל יַאָרָיַל אָרָם אָמרפֿל יַאָרָיַל אָרָם אָתרפֿל יַאָרָיַל אָרָם אָר אָאַר אָלייַל אָרָם אָרָב אָרָב אָרָם אָ
- honey, and this is its fruit. you sent us to; it does indeed flow with milk and
- very large; moreover, we saw the Anakites there.
- Jebusites, and Amorites inhabit the hill country; and Canaanites dwell by the Sea and along the
- possession of it, for we shall surely overcome it." "Let us by all means go up, and we shall gain
- stronger than we." said, "We cannot attack that people, for it is min thiw qu ender men who had gone up with him אלירוּעָם בִּירוּזָק הַוּאַ מִמֵנוּ: But the other men who had gone up with him

- וּמָה הָאַּׂבֶץ אֲשֶׂר־הוּאֹ ישֶׁב בָּה הֲטוֹבָה הָוֹא אִם־רָעָה
- וּמָה הָאֶּכֶץ הַשְּׁמֵנָה הֹוּא אִם־כָּוָה הֵיֵשִׁ־בָּה עֵּץֹ אִם־צִּיִן
- בע ניעלוּ ניַתְרוּ אֶת־הַאֶּרֶץ ממִרְבָּר־עָן עָד־רָהָב לְבָא הַמָת: They went up and scouted the land, from the
- SZ They went up into the Wegeb and came to Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and
- נגּקאוּ מּגַינָעוֹלְ אַמּוֹכָלְ נגַכְרְתִיּ ִמִּמִּם זְמִנְרָעִ וֹאַמִּכִּילָ בא אָנִבִים אָנוֹר נִימִּשְׁאַהוּ בָמִוֹמ בִּשְׂנִים וּמִן־הַהָאַנִים בּמַן־הַהְאַנִיִם בּמַן־הַהְאַנִים בּמַן־הַרְאָצִנִים בּמַן־הַרְאָנִים בּמַן־הַרְאָצִנִים בּמַן אַנְים בְּמַרָּם בְּמַלְים וּמַן־הַרְאָצִנְים בּמַן דוּפְאַ זוֹפּאַ אוֹם בּאַנִים בּמַלְים בּמַן הַבְּאַרָם בְּמַלְים בּמַן בּאַרָם בְּאַנִים בּמַן בּאַרָם בּאָרַם בּאַרָם בּאַרָם בּאַרָם בּאַרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאַרָם בּאָרָם בּאַרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאַרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָרָם בּאָר
- למלום נונוא ללא באלבירס באל אַרָּוֹע הַאָּשִׁלְּיִל אָשְׁרָבִל אֲשֶׁרִבְּלִיתוּ באַס באל בארכסו באל בארכסו באל אַשְׂבָל אָשְׂבָל אָשֶׁבְיל אֲשֶׂב בּאָרכסו בּגָי ישִׂרָאָל:
- נגלקנ נגקאן אל-משֶּׁר נאל-אשקו נאל-פל-מני לל--משָׁר אַל-מוִלָּר פֿאַנוֹ לַנְתַּשָׁר
- וֹגְסַפֹּׁבוּ-לְוָ וֹגָאִעֹרָוּ קָּאַנוּ Are land the land they told him: "We came to the land six six what they told him: "We came to the land
- אָכֶט קיִין וְּקַעִרִים בְּצָּרָרֹת בְּרִלֹּרֹ מִאַר וָנִם־יִלְּרֵי וְקָנַקְ רִאָינוּ שָׁם: אַכָּט פּרִישִי וְּקֹם בְּצָרָרׁת בְּרַלִּרֹ מִאַר וָנִם־יִלְּרֵי וְקָנַקְ רִאָינוּ שָּׁם: אַפֶּס פְיישִי וְּלָם הַיִּעֶּב
- אַמַלְט יושֶׁב בִאָּרֶץ הַנְּגָב וְהַחָתִּי וְהַיְבוּסִי
- נגְּנִים כִּלְב אֶת-הַעֶּם אָל־מֹשֶה וּנִּאמֶר עָלָה נִיְּלֶהוֹ אַלָה בּיִינְרִל נוּכֶל לָה: Aleb hushed the people before Moses and said,
- نْلِغُرْشِ، لَا غُشِلِـ لَأَذِا

- the person may be forgiven. sinned unwittingly, making such expiation that behalf of the person who erred, for having
- have one ritual for anyone who acts in error. stranger who resides among them—you shall
- hand." reviles '7177; that person shall be cut off from among the people. acts defiantly*defiantly Lit. "with upraised
- אני היול איש מקלשש עצים ביום האו Once, when the Israelites were in the that person shall be cut off—and bears the guilt. and [God's] commandment that was violated,
- wood on the sabbath day. wilderness, they came upon a man gathering
- community leadership. brought him before Moses, Aaron, and the
- specified what should be done to him.
- shall pelt him with stones outside the camp."
- the camp and stoned him to death—as Titi had
- cord of blue to the fringe at each corner. garments throughout the ages; let them attach a themselves fringes on the corners of their is uncertain. and instruct them to make for Heb. bene yisra'el; whether women are in view
- your lustful urge. that you do not follow your heart and eyes in the commandments of hin and observe them, so
- commandments and to be holy to your God.
- land of Egypt to be your God: I, your God '7177.

- زحقد ينجيزا لإجلاؤهم
- יולנף דונר בתולם הול זיון אחסה among the lsraelites and for the citizen among the Israelites and for the לבֶם לְעָשֶׁר בַּשְׂנָבָי
- نترَوْهُم بُخَرَّاتِ بَرَيْتِ مِلْكِثَاثِ بَمَلْكِ بَرَاتِ مِلْكِثُمُ بُمُلِّاتِ بَمَلْكِرَةِ 30 But the person, whether citizen or stranger, who
- ڈ، لألالہ، لاإلا אפר בּלִוֹר וְאָמִר־מִצְנָתוֹל הַפָּר הַלְּכָר הַנְּפֶשׁ הַהַרָא עוֹנְהַ שָׁ Because it was the word of הקרָת וְתָּבֶּרֶת וְתָּבֶּרֶת הַנְּפֶשׁ הַהָּרָא עֻּוֹנְהֹ בְּה:
- ניקריבו אלו המצאים boow grithering sew and se min brunol onw asont בצ אקן מקששׁ עַצִים אֶל־משֶהֹ וְאֶל־אַהַרֹן וָאֶל כְּל־הַעֶּרָה:
- neen אָלוֹן for it had not been. או Placed in custody, for it had not been. איקוֹ בַּמִשְׂמֶר כִּי לָא פֹּוֹשׁ מַה־יֵּעְשֶׂה לְוֹ:
- נَخِرْ אוּ אַעַוֹ כַּלְ-נַלְּגַנְנִ אֶלְ-עִנווּלְ
- swollof as seloM of biss הוהי אל וַלָּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׂה לֵּאמִר:
- בَבِّد אُر- בَٰذُر ، شَكْمٌ لِهُمَالِيٌّ كَبُرُوا لَمُمِر ذِينُو مَنمُن
- וֹבוֹגִב לְכֹּם לְגִּיגִע וּבֹאִיעַם אַעָּוְ וּוֹכִינִינֵּסְׁ אַנִי-כַּלְ-מִגְּוֹנִי גְּעִוְנִי וֹגְֹּמִיִּנִים אַנִּיַם וֹלְאַ-נִינְיִנִינִּי
- אַר הָוְכִּלִי וִעֲשִׁיתִם אָת־כָּל־מִצְוֹתִי וְהִיִּיתָם קדשׁים Thus you shall be reminded to observe all My
- אַנְג גְּעוֹע אֵבְעַבגַּם אַמַּג עוגגאעג בקיביקגי אָלִי יהוָה אָליבילם אַלּי הַלָּה הַלָּה הוֹאָרָט בּיַאלָרָים בָּאָלֶרָים בָּאַלָרִים בָּאַלָרִים בָּאַל

- מקות: אַנְשֵׁי מְהַוֹּתָב אַעְשֵׁי בַּתוֹכָה אָנְשֵׁי מַהְוֹת: 32 Thus they spread calumnies among the Israelites אַל־בַנִי יַשַרָאַל לַאמר הָאַרֵץ אַשַר עברנו בה לַתוּר אתה אַרֵץ וַיֹצִיאוּ דִּבָּת הָאַרֵלְ אַעוֹר תַרִוּ אֹתְה
  - about the land they had scouted, saying, "The country that we traversed and scouted is one that devours its settlers. All the people that we saw in it are of great size;
- 33 we saw the Nephilim*Nephilim See Gen. 6.4. ושם רַאִּינוּ אַת־הַנִּפִּילִים
  - there—the Anakites are part of the Nephilim—and we looked like grasshoppers to ourselves, and so we must have looked to them."

14

- וֹתְשָא כִּל־הַעְּלָה וַיְבְכָּוּ הַעָם בַּלְּיְלָה הַהְוּא: 1 The whole community broke into loud cries, and the people wept that night.
- כָּל־הַעֶּדָה לוּ־מַתנוּ בַּאָרֵץ מִצְלַיִם אַוֹ בַּמַדְבַּר הַזָּה לוּ־מַתנוּ: וַיִלֹנוֹ עַל־מֹשָׁה וִעְל־אַהֵּרֹן כִּל בְּנֵי יִשֹׁרָאַל וַיֹאמְרוּ אֲלֵהֶם
- All the Israelites railed against Moses and Aaron. "If only we had died in the land of Egypt," the whole community shouted at them, "or if only we might die in this wilderness!"
- 3 בַּתֶּרֶב נָשָינוּ וְטַפָּנוּ יִהְיָוּ לָבֵוֹ הַלְוֹא טֵוֹב לָנוּ שִוּב מִצְרָיִמָה: ולמה יהוה מביא אתנו אל־הארץ הזאת לנפל
  - "Why is הוהי taking us to that land to fall by the sword?" "Our wives and children will be carried off!" "It would be better for us to go back to Egypt!"

  - (באש וְשִוּבָה מַצְרַיִמָה: 4 And they said to one another, "Let us head back for*head back for Lit, "set the head and return to"; cf. Neh. 9.17. Others "make a captain and return to." Egypt."
- 5 וַיִּפָּל משה ואַהַרן על־פּנִיהַם לִפּנֵי כַּל־קהַל עַדַת בַּנַי יִשֹרָאֵל:
- Then Moses and Aaron fell on their faces before all the assembled congregation of Israelites.
- 6 בּוְ־נֹוּן וְכָלֵבْ בֶּוְ־יִפַנֶּה מוְ־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ קַרְעוּ בִּגְדֵיהֶם:
- And Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh, of those who had scouted the land, rent their clothes
- :הָאָרֶץ אֲשֶּׂר עֶבֶרְנוּ בָהֹ לָתְוּר אֹתָה טוֹבָה הָאָרֶץ מְאָד מְאִד ויאמרו אַל־כַל־עַדַת בַנִי־יִשׁרַאַל לַאמר
  - and exhorted the whole Israelite community: "The land that we traversed and scouted is an exceedingly good land.
- אַל־הַאָרֵץ הַזֹּאת וּנַתְנָה לָנוּ אֱרֵץ אֲשֵׂר־הַוֹא זָבַת חַלָב וּדְבַשֹּ: אָם־חָפָץ בָּנוֹ יִהוָה והביא אתנוֹ
- If pleased with us, הוהי will bring us into that land, a land that flows with milk and honey, and give it to us:
- 9 האָרֵץ כִּי לַחַמֵנוּ הָם סַר צַלָּם מַעַלֵיהָם וַיהוָה אָתְנוּ אַל־תִירַאָם: אָך בַּיהוָהֿ אַל־תִמְרֹדוּ וִאָתֵם אַל־תִירִאוּ אַת־עָם
  - only you must not rebel against הוהי. Have no fear then of the people of the country, for they are our prey:*prey Lit. "food (or, bread)." their protection has departed from them, but הוהי is with us. Have no fear of them!"
  - ויאמרו כל־העלה לרגום אתם
  - 10 As the whole community threatened to pelt them with stones, the Presence of הוהי appeared in the Tent of Meeting to all the Israelites.

- הַקּהֵל חִקה אַחַת לַכֵּם
- 15 the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation Precise force of Heb. ya'aseh ha-qahal uncertain. There shall be one law for you and for the resident stranger; it shall be a law for all time throughout the ages. You and the stranger shall be alike before הוהי;

  - the same ritual and the same rule shall apply to מוֹרָה אָתַר יָהְיָה לְכִם וְלַגֵּר הְגַּר אַתְּכִם: you and to the stranger who resides among you.
    - :spoke to Moses, saying הוהי 17 הוהי spoke to Moses, saying:
- נאָ מַבְיא אֶתְכֶם שָׁמִה: 18 Speak to the Israelite people and say to them: דַבַּר אַל־בַנֵי יִשֹראַל
  - When you enter the land to which I am taking
  - והיָה בַּאֶכַלְכֶם מַלְּחָם הָאָרֶץ תְרַימוּ תרוּמָה לִיהוָה: 19 and you eat of the bread of the land, you shall set some aside as a gift to הוהי:
  - 20 ערסתלם חלה תרימו תרומה כתרומת גרן כן תרימו אתה:
    - as the first yield of your baking, *baking Meaning of Heb. 'arisah uncertain. you shall set aside a loaf as a gift; you shall set it aside as a gift like the gift from the threshing floor.

    - from the first yield הוהי from the first yield מֵרֵאשׁיִת עֵרְסְתֵילֶם תְתְנֵּוּ לִּיהוָה תְרוֹמַה לְדֹרְתֵיכֶם: of your baking, throughout the ages.
- ב יְהוָה אֶל־מֹשָה: 12 וּלָא תִעָשׂוּ אָת כָּל־הַמִצְוָת הָאָלֶה אֲשֶר־הִבֶּר יְהוֹה אֶל־מֹשָה: 22 If you unwittingly fail to observe any one of the
  - commandments that הוהי has declared to Moses-
- 23 אַלַיכֶם בַּיַד־מֹשָׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֵּׂר צְוָה יָהֹוָה וָהַלְאָה לְדֹרֹתִיכֶם: אַת כַל־אַשור צוָה יְהוָה
  - anything that הוהי has enjoined upon you through Moses-from the day that הוהי gave the commandment and on through the ages:
- 24 נִיחֹחָ לַיִהוֹה וּמִנַחָתוֹ וִנָסְכֵּוֹ כַּמְשׁפָט וּשׁעִיר־עַזִים אֲחָד לְחַטָת: ַנִעשתה לִשׁנָנָה וְעָשַׁוּ כָל־הָעָדָה פָּר בֶּן־בַּקָר אֶחָד לְעַלָה לְרֵיח והיה אם מעיני העדה
  - If this was done unwittingly, through the inadvertence of the community, the community leaders*community leaders Cf. note at 8.9. shall present one bull of the herd as a burnt offering of pleasing odor to הוהי, with its proper meal offering and libation, and one he-goat as a sin offering.
- 25 את־קרבנם אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה על־שגגתם: עַל־כַּל־עַדַת בַּנַי יִשֹׂרָאֵל וֹנָסַלָּח לָהָם כִּי־שֹׁגַנָה הוֹא וֹהֵם הבַיאוּ וכפר הכהן
  - The priest shall make expiation for the whole Israelite community and they shall be forgiven; for it was an error, and for their error they have brought their offering, an offering by fire to הוהי and their sin offering before הוהי.
  - בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה: The whole Israelite community and the stranger
    - residing among them shall be forgiven, for it happened to the entire people through error.
  - 27 אַחַת תַחֵטָא בַשֹּגָנָה וִהִקרַיבָה עֵז בַּת־שַׂנָתָה לְחַטַאת: ואם־נפש
- In case it is an individual who has sinned unwittingly, that person shall offer a she-goat in its first year as a sin offering.

- performed in their midst? no faith in Me despite all the signs that I have people spurn Me, and how long will they have
- numerous than they!" them, and I will make of you a nation far more
- Your might, hear the news, from whose midst You brought up this people in את הוהי When the Egyptians, "When the Egyptians," אורהי But Moses said to הוקלית ביהעלית ביהעלית ברחך את הקם הזה מקרבו:
- day and in a pillar of fire by night. when You go before them in a pillar of cloud by plain sight when Your cloud rests over them and midst of this people; that You, 7717, appear in Now they have heard that You, אחוח, are in the
- heard Your fame will say, Dictionary under 'ish. the nations who have "to a man," trad. "as one man." See the participant," i.e., without discrimination; NJPS wholesale,*wholesale Lit. "like a single
- that [that god] slaughtered them in the that people into the land promised them on oath
- great, as You have declared, saying, *saying Cf.
- and fourth generations.' iniquity of parents upon children, upon the third remitting all punishment, but visiting the torgiving iniquity and transgression; yet not י soom to anger and abounding in kindness; הורהי אל יגלה פלוך עָלון אָבוֹתָ עָל-בָלִים עֶל-שַׂלְשָׁיִם וָעָל-דַבַעִים:
- forgiven this people ever since Egypt." according to Your great kindness, as You have
- באמר יהוֹה סַלְחְתִּי פִּרְבָרֶרֶן: 20 And אמע said, "I pardon, as you have asked.
- the whole world, אריקם הייאָני וְיִנְלָא כְבוֹרִדִּימְהָא I ive aud as אוורי אַני־יַלְיוֹה אָת־כָל־הָאָרָיָל: אַנּעלָש הייאָני וְיָבַלָּא כְבוֹרַדִּיְהָוֹה אָת־כָל־הָאָרָיָל:
- 31.41. times and have disobeyed Me— Me these many*many Lit. "ten"; cf. note at Gen. Egypt and in the wilderness, and who have tried Presence and the signs that I have performed in

- וּנְאַעֶּר יְּהְוָהְ אֶלְ-תַּתְּה מַר־אָנָה יְנִאָּצָנִי הַעָּ sing fow Jong will this הוהי said to Moses, "How Ji הַזֶּה וְעָר יִּעָר יִלְאָרוֹת אֲשֶׁר עָשֶׁר עָשֶׂר עָשֶׁר
- נגאמר משה אל־יְהוֹה
- ואַליר אַל־יושב האַכִיץ הזאת שַּמִעוּ כִּי־אַתָּה יְהֹוָה خَذَاثُدُ نَامُو نِيْنِ يُخْشِدِهُمَا خَمُمًا رَبَعُكِ } بِمَنْكِ مُعْلِدُ لَمُرْدُلُ مِعْدِ . Idet will tell it to the inhabitants of that land. אַל קֶלְהֶם וּבְעָמֵר עָלָן אַתָּה הֹלֶךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעָמָר אֲשׁ לִילָה:
- וְהַמַנַּוּר אֶת־הַעָּם Arithen You slay this people it then You slay this people it then You slay this people
- עבלְעָג גְלַלְע גְעוָנִע לְעוֹדגאָ Suring of searce of prints. אָר אָנריקעָם אַ אַריראָלָילָן אָשֶׂרִינִשְׁלָּעָ אַנוֹיר אָביראָלָילָן אָשֶׂרִינִשְׁלָּעָ לַיְהֶים וֹיִשְׁרָעָם בַּמִּרְנָבֶּר:
- Therefore, I pray, let my Lord's forbearance be און בון קלולה יגףל־גַא בָּוֹד אֲדֹנִי כַאֲשֶׂר הַבָּרְוָזָ לַאמִר:
- ابْتَازَتْ يَخْرِجٍ يَفَرِّضٌ بْرَكَ-تَزْوِد دَسِّهِ فِرَا رَقِسَو بْرِجَتْ
- סֹלְעַ-לָּא לְתְּלֵן עַתְּם Arayı, the iniquity of this people. הוֹזֶה בְּנָדֶל חִסְדֶּך וְבַּאֲשֶׂר נִשְׂאַתָּה לָעֶם הַזָּה בִּנִצְּלָים וְעָד־הַנָּה:

- כּג כֿלְ-נִאְנֹמִּיִם הַנִּרְאָנִם אַתּ-כִּבְרָגְ נִאָתּ-אַתִעָּג אַמִּנִר-עָּמָּיִעִּי VM ness evan onw—bevlovni esoni 10 enon ΔΣ ςακζαι εςακζα εςακζα κάτι μη γωμο have seen My

- fixed occasions, producing an odor pleasing to Lev. 22.21. or as a freewill offering, or at your explicitly uttered,*explicitly uttered See note at offering or sacrifice, in fulfillment of a vow from the herd or from the flock, be it burnt
- of oil mixed in. measure of choice flour with a quarter of a hin shall bring as a meal offering; a tenth of a
- libation for each sheep. the sacrifice, a quarter of a hin of wine as a
- with a third of a hin of oil mixed in;
- offering of pleasing odor to היחוח. as sa—noibadil a sa sniw lo nid a lo bridt a bna ר וְיִייִן לַנְּמֶךְ שִׁלְשָׁיִת הַהַיִּן תַּקְרָיב רֵיִיחִ־נִיהַוֹּה .
- offering of well-being, in fulfillment of a vow explicitly uttered or as an offer to 7717 as a burnt offering or as a sacrifice,
- flour with half a hin of oil mixed in; the animal: three-tenths of a measure of choice Aith garing along with و حربات حريم with و حربات حريم ساختيا و مربات جراد جريم بالبه along with و حربات حريم ساختيا بالبه هموله و مربات حريم ساختيا
- wine—these being offerings by fire of pleasing io nin s Hen refir yayın ollation vou shall all إيرا بهرت حرفها بيلا مهرا A refir بهرا بهرا بهرا بهرا بهرا الع
- and with any sheep or goat,
- each one, as many as there are. thiw sund ob fland on Offer; you sayou offer; you shall do thus with
- fire of pleasing odor to anall do so with
- it be done by fire of pleasing odor to 7777 —as you do, so shall lives among you, would present an offering by has taken up residence with you, or one who האים בירוֹה כֹּאֲשֶׂר הַנְּשֶׁה throughout the ages, a stranger who האל ינְשְׁה הָירוֹדְינִיהְה כִּאֲשֶׂר הַנְשֶׁר הָנְשָׁה יָלוּ

- וֹמְׁמִּיעָׂם אֹמִּוֹע לְיִעוֹעְ מִלְּע אִנִּחְלִבע לְפֹּלָאַ־נְּעֹרָ אַנִ דֹלִבַלְע בונה ot eving by fire to און בְּמִלְנִינְהָם לְּנְתְּוֹנִי מְלָּהְנִינִם לְנִתְּנִי מִלְהִינָבִי אוֹנְ מִלְהִינִבּלֵיר אוֹנְ מִלְרִינִבְּאוֹ: 3 שוע Aug wonld present an offering by fire to
- וֹעַלנֹיִג עַמַלנֹיִג הוהי of greents the offering to The person who presents the offering to הוהי of greents the offering to
- :Triki تازچت بازچچ بازک بازک بازک بازک کے بازچین بازک کے بازچین بازک انچین بازک بازکر بازکر بازکچت بازکچت بازکچ
- אָר קֹאָמִי הַהָּרִיִּרִ הַלְּלָה בְּעָבְרָ בְשָׁבָוֹ שִׁלְיִינִי הַהִּלִי: In the case of a ram, you shall present as a meal אָי לִאָיִי הְיִרִיךִּי לְלָה בְשָׁבָוֹ בְּלִיּבְרָ בְשָׁבָוֹ שְׁלָייִ הִהִּיִן: אַ הַיִּינִי הִיִּרְיִים בְּלִיבְרָ בְשָׁבָוֹ שְׁלִייִ הִיִּרִין אַ הְיִינִי הַיִּינִי הַיִּרְיִים בְּלִיבְרָ בְשָׁבָּיוֹ הַבְּאָבִי הַיִּבְּיוֹ הַבְּיִים בְּלִיבְיִם בְּלִיבְּיִם בְּלִיבְיִם בְּלִיבְים בְּיִים בְּלִיבְים בְּיבְים בְּלִיבְים בְּלִיבְים בְּלִיבְים בְּלִיבְים בְּיבְים בְּלִיבְים בְּיבְים בְּלִיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבִּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּים בְּיבִּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבִּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבּים בְּיבְים בְּיבְיבְים בּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְיבְיבְיבְיבְים בְּיבְי
- uov thet brend that morn lemine ne si ti ti bnA א וְכִי־חַעֲשֶׂה בֶּן־בִּקְר עִלָּה אוֹ־זְבָח לְפַלָּא־נָדֶר אִרֹשְלָכַיִם לִיהֹרָה:
- النظئد لاجافلانتظر
- esch ox, with each ram, דו לשלי לאַלי לאָלי דְתְּעָה בְּתְלְשֶׁה בָכְּנְשִׁי אָי לִעָּנִים: "Thus shall be done with each ox, with each ram,
- כּלַגַבנּאָוֹנִגַם די יַצְּשֶׁר לַהְקְרֶיב אִשֶּׂה רֵיּהוֹדִיכִיהְיִה בּעריִע בּעריִע הַאָבֶּר הַאָּרִיאָלָה לְהַקְרֶיב אִשֶּׂה רֵיּהוֹדִינִיהְיִהְ לִיּהֹנִיב.
- וֹכֹי-יַגוּוּ אַעִּכְּם דָּר אַנ אַמֶּבִיבּעוֹנִכֹכַם לְבָנָנוּיִכָּם

- אַ יָרָאִיהָ: 23 shall see the land that I promised on oath to their fathers; none of those who spurn Me shall
- ועברי כַלֶּב עָקָב הַיִּתְה רוֹח אַחֵבת עמו וַיִּמַלָּא
- בא אַהָרֶי וֹהָבֶּיְאֹלְיוֹ אֶלְ־הָאָֹבֶי אֲשֶׁר־בָּא שַׂמָה וְזִרְעָוֹ יוֹרְשֶׁנָה: 24 But My servant Caleb, because he was imbued with a different spirit and remained loyal to Me—him will I bring into the land that he entered, and his offspring shall hold it as a possession.
- יושב בּעָמֵק מְחָרָר פְּלוּ וּסְעָוּ לְכֶם הַמִּדְבֵּר הֶּרֶךְ יָם־סוּף: 25 Now the Amalekites and the Canaanites occupy וָהָעֶמְלֵקִי וְהְכְנַעְנָי
  - the valleys. Start out, then, tomorrow and march into the wilderness by way of the Sea of Reeds."*Sea of Reeds See note at Exod. 10.19.

  - spoke further to Moses and Aaron, הוהי 26 וַיִּדְבַּר יְהוֹה אֵל־מְשֵה וְאֵל־אָהֶרן לֵאמֹר:
- 27 עלִי אַת־תַלְנוֹת בַנִי יִשֹׁרָאֵל אֲשֵׂר הַמָה מַלִּינִים עלַי שׁמַעתִי: עד־מַתַּי לִעִרָה הַרָעָה הַזֹּאת אֲשֵׁר הַמַה מַלִּינִים
  - "How much longer shall that wicked community keep muttering against Me? Very well, I have heeded the incessant muttering of the Israelites against Me.
- 28 Say to them: 'As I live,' says הוהי, 'I will do to you". מיִ־אֹנִי נִאַ אַעְשֶׁה לְכָם: אמר אלהם
  - iust as vou have urged Me.
  - לָכָל־מַסְפַּרְלֵם מַבֵּן עָשֹׁרֵים שׁנָה וָמַעלָה אֲשֵׂר הֵלִינֹתֵם עַלָי: במדבר הווה יפלו פגרילם וכל־פקדיכם
- In this very wilderness shall your carcasses drop. Of all of you [men]*[men] The whole adult population will die in the wilderness; however, only the men had been counted in the census (see 1.2-3), who were recorded in your various lists from the age of twenty years up, you who have muttered against Me.
- יור: אָת־יָלִי לְשַׂכָּן אֶתְכֶם בָּה כִי אִם־כִּלָב בֶּן־יְפָנֶּה וִיהוֹשֵׁעַ בִּן־נְוּן: 30 not one shall enter the land in which I אם־אתם תבאו אל־הארץ אשר נשאתי
  - swore*swore Lit. "raised My hand." to settle vou—save Caleb son of Jephunneh and Joshua son of Nun.
- וַטַּפַלֶם אֲשֵׁר אֲמַרְתֵם
- בה: לבו יהוה וודעל אתרהארץ אתם (דְרַעל אַתרהאָרָץ אָשֶׁר מַאָסתָם בָּה: Your children who, you said, would be carried off-these will I allow to enter; they shall know the land that you have rejected.

  - :מדבר הזה: 32 But your carcasses shall drop in this wilderness,
- 33 אַרְבָּעִים שׁלָה וְנָשֹאָוּ אֱת־זְנוּתֵיכֶם עָד־תִּם פָּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבַּר: ובניכם יהיו רעים במדבר
- while your children roam the wilderness for forty years, suffering for your faithlessness, until the last of your carcasses is down in the wilderness.
- הַיָּמִים אֲשֶׁר־תִּרְתָּם אֶת־הָאָּרֶץ אַרְבָּעִים יום יַוֹם לַשַנָּה יַוֹם
- יידעתם אַר-תנוּאַתי: לשנה תשאוֹ אַר־עונֹתִילֶם אַרְבַּעִים שׁנָה וִידְעַתְם אַת־תנוּאַתי: You shall bear your punishment for forty years, corresponding to the number of days-forty days—that you scouted the land; a year for each day. Thus you shall know what it means to thwart Me.

- אַני יָהוָהٌ דַּבֶּרָתִיּ אָם־לָא ו זאת אַעשה לכל־הַעָּדָה
- הוהי I הוהי have spoken: Thus will I do to all that הַרָעָה הָּוֹאַת הָנּוֹעְדִים עָלִי בַּמְדְבָּר הָזָה יְתְמוּ וְשַׂם יְמְתוּ: wicked band that has banded together against Me: in this very wilderness they shall die and so be finished off."
- וילונו( ]וַילִּינוּ[עלִיוֹ אַת־כִּל־הַעָּרָה לְהוֹעֵיָה לְהַאָרָק: 36 As for the agents*agents See note at 13.2. whom והאנשים אשר־שלח משה לתור את־הארץ וישבו
  - Moses sent to scout the land, those who came back and caused the whole community to mutter against him by spreading calumnies about the land-
- 37 וימתו האנשים מוצאי דבת־הארץ רעה במגפה לפני יהוה: those who spread such calumnies about the land died of plague, by the will of הוהי.
- ויהושע בורנון
- וכלב בַּן־יָפַנָּה חִיוּ מִן־הָאָנִשִים הַהַּלְכִים לְתִּוּר אַת־הָאָרֵץ: 38 Of those involved in going to scout the land, only Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh survived.
  - 39 אַת־הַבְּרַים הָאַלֶּה אֵל־כָּל־בָּנֵי יִשֹׁרָאַל וַיִּתאַבַּלְוּ הַעָם מַאִד: וַיִדַבַר משה
    - When Moses repeated these words to all the Israelites, the people were overcome by grief.
  - 40 לַאמַר הְנָּנוּ וְעָלָינוּ אֶל־הַמַקוֹם אֲשֶׂר־אָמָר יְהֹוָה כִּי חָטָאנוּ: וַיַשַׂכָּמוּ בַבַּקָר וַיַעַלוּ אֵל־ראש־הָהַר
- Early next morning [their fighting force] set out toward the crest of the hill country, saying, "We are prepared to go up to the place that הוהי has spoken of, for we were wrong."
  - משלה לָמָה זָה אָתָם עברִים אֶת־פִי יְהֹוָה וְהְוֹא לְא תִצְלָח: 41 But Moses said, "Why do you transgress הוהי וַיִּאמֵר
    - command? This will not succeed.

enemies, for הוהי is not in your midst.

- ביכֶם: אַיְבִיכֶם: Do not go up, lest you be routed by your
- 43 For the Amalekites and the Canaanites will be בְּחַרֶב כִּי־עַל־כָּן שַׁבְּחָם מֵאְחֵרֶי יְהֹּוֶה וְלֹא־יָהְיֶה יְהוֹה עִמְכַם: כֹּי הַעַמַלָּקִי וָהַכַּנַעֲנִי שַם לפניכם ונפלתם
  - there to face you, and you will fall by the sword, inasmuch as you have turned from following and הוהי will not be with you."
  - בה מקרב המחנה: 44 Yet defiantly Meaning of Heb. וַיִּעפלוּ לַעלות אַל־רְאשׁ
    - wa-ya'pilu uncertain. they marched toward the crest of the hill country, though neither הוהי's Ark of the Covenant nor Moses stirred from the camp.
  - וֹיַבֵּד הַעֲמַלֵקיּ
  - בהר ההוא ויכום עד-החרמה: 45 And the Amalekites and the Canaanites who dwelt in that hill country came down and dealt them a shattering blow at Hormah.

15

- spoke to Moses, saving: וַיִּדַבֶּר יְהוֹה אֶל־מֹשֶׂה לֵּאמֹר:
- אֲלַהֶּם כִּי תָבֿאוּ אֶל־אֶּׁרֶץׁ מוֹשְׁבְּתִיכֶּם אֲשֶׂר אֲנָי נֹתָן לָכֶם: דַבַּר אַל־בַנִי יִשֹרָאַל וֹאִמַרְת
- Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I am giving you to settle in,